

Kisunym

TELEPÜLÉSKÉPIARCULATIKÉZIKÖNYV
2017.12.20.

TARTALOMJEGYZÉK

1. Bevezetés
2. Kisunyor bemutatása
Általános településképi, településkarakter
3. Örökségünk
a településképi szempontból meghatározó építészeti, műemléki, táji és természeti értékek, településképi jellemzők
4. Településképi szempontból meghatározó területek Kisunyor
eltérő karakterű területek lehatárolása, a településképi, arculati jellemzők és településkarakter bemutatásával
Átalakuló, új településrész
Oldalhatáros beépítésű településrész
Beépítésre nem szánt terület
5. Építészeti útmutató:
Telepítés
Terepalakítás
Magasság
Tetőhajlásszög
Tetőforma
Szín Tornácok
Ajtók, ablakok
Homlokzatképzés, anyaghasználat
Részletek
Kerítések, térfalak
Kertek
Közterületek településképi útmutatója:
6. Utcák
7. Példák sajátos építményfajták
sajátos építményfajták, reklámhordozók, egyéb műszaki berendezések

Kisunyom Szombathelytől 10 km-re délre, a 86-os számú főút mellett, a Gyöngyös-sík déli részén, a Sorok partján fekszik. Lakosainak száma növekvő, 428 fő.

Az arculati kézikönyv többek között ahhoz nyújt segítséget, hogy hagyományainkból építkezve együtt formálhassunk a fejlődő, gyarapodó és építkező község jövőbeni képét, megőrizve az eddigi eredményeket is.

Kisunyom látképe Balogunyom felől

Nepomuki Szent János szobor

A kézikönyv segítség kíván lenni: a település bemutatásával, az értékek megismertetésével és az útmutató résszel tárja fel az épített környezet szépségeit.

Bevezeti az olvasót, hogy a helyi értékek megőrzésével olyan házat tudjon építeni, ami valódi büszkeséggel töltheti el, és a település képéhez illeszkedik, azt ízléssel viszi tovább.

Az ajánlások nem tekinthetők kötelező jellegűnek, a céljuk nem a tervezési szabadság megkurtítása, uniformizálása, hanem éppen a valós értékek megismertetése, a sokféle izgalmas lehetőség feltárása. Az unalomig másolt, giccses, sokszor import másolatok helyett a település karakteréhez illeszkedő választási lehetőségek bemutatása, a nem diktált, hanem valódi szabadság megismertetése.

A kézikönyv nem egy merev, lezárt egész, hanem nyílt, folyamatos hozzászólást és változtatást lehetővé tevő kezdeményezés kíván lenni, ahogy a település története sem befejezett, hanem folyamatosan továbbíródik. Ezért, ha újabb szép ház születik, az bekerülhet, sőt be is kell, hogy kerüljön a könyvbe, hogy ezáltal büszke lehessen rá építtetője, tervezője, kivitelezője és a település egyaránt.

KISUNYOM BEMUTATÁSA

2

Kisunyom község Magyarországon, Vas megyében, a Szombathelyi járásban, Szombathelytől délre a Sorok völgyében fekszik.

A községnek közúti kapcsolata van a szomszédos településekkel, a község igazgatási területét nyugatról érintő Szombathely-Szentgotthárd vasútvonalnak ma már megállója nincsen.

A település szerkezete alapvetően változatlan az évszázadok óta, a Fő utca tengelye és arról nyugatra leágazó lakóutcák egyre intenzívebben beépülő rendszere határozza meg.

Fő utca a templommal

A Szombathelytől délre elhelyezkedő település az őskor óta lakott hely. Ezt bizonyítja, hogy a község határában kőkorszakbeli és bronzkori emlékeket találtak.

1898-ban a következőket írták róla. *"Helyben van vasúti állomása, postája és távírója. A község körjegyzőségi székhely. E régi nemesi községnek nevezetesebb birtokosai voltak a Miskey, Szegedy, Málík és Bácsmegyei családok. Plébániája 1698-ban már virágzott. Temploma 1869-ben leégett, de újraépítették. Itt van Reissig Ede Vasvármegye főispánjának csinos, kényelmesen berendezett úri laka és báró Thünken Ernő gazdasága."* 1931-32-ben már az alábbiak olvashatók. *"Vasútállomás helyben, körjegyző, posta, távbeszélő, telefon*

helyben. Községi elöljáróság működik körjegyzővel, segédjegyzővel, közgyámmal. A településen a katolikus egyházközség iskolát tart fenn, önkéntes tűzoltó egyesület, levante egyesület, valamint polgári lövész egylet működik. Ezen túl hét szakmában több mint tíz fő dolgozik: mint bognár, cipész, cséplőgép-tulajdonos, hentes, vegyeskereskedő, kovács, malomtulajdonos.

A település faluképének építészeti összhatása vegyes. A régi nemesi portákat tükröző nagy méretű telkek mára eltűntek, felosztásra kerültek. Az utcaképet az elmúlt évtizedek beépítései határozzák meg. A 2000-től hatályos településrendezési eszközök révén a nyugati oldal beépítésére is sor került. A településen a Szent Mihály templom műemlék épülete, valamint a helyileg védett, műemléki környezetben álló Reissig kastély képvisel értéket.

Kisúnyom egykori képeslapon

A település közigazgatási területe a Sopron – Vasi-síkság középtájhoz tartozó Gyöngyös-sík kistájban fekszik, amely a Nyugat-Magyarországi-Peremvidék nagytájhoz tartozik. Az alföldies jellegű kistáj, amely a Kőszegi-hegységet délkeletről övező periglaciális hegylábfelszín keleti peremén fekszik, arcúata egyhangú, még mikroformákban is nagyon szegényes. A kavicstakarós síksági kistáj főleg építőanyag-ipari nyersanyagokban gazdag. Hatalmas kavicskészlete a betonipar, a kavicstakarót fedő jégkori vályog és a vályogos löszös üledékek pedig a durvakerámia-ipar jó minőségű nyersanyagai.

Éghajlati adottságok

Mérsékelt hűvös-mérsékelt száraz éghajlat jellemzi a kistájt. Az évi napfénytartam 1850 és 1900 óra között valószínű. Az évi csapadék sokévi átlaga nem éri el a 650 mm-t, a tenyészidőszaké mintegy 400 mm. Főként mezőgazdasági növények számára kedvező az éghajlat.

Vízrajzi adottságok

A település igazgatási területe a Rába vízrendszeréhez tartozó Sorok-Perint vízgyűjtőjén terül el. A vizsgált területen a Sorok-Perint-patak északnyugat-délkelet irányban folyik át. A vízháztartás kiegyenlített.

Növényzet

A kistáj növényföldrajzi térbeosztását tekintve a Vasi (Castriferreicum) flórajárásba tartozik. A természetes növénytársulások a település környékén igen visszaszorultak az intenzív mezőgazdasági művelés következtében. Természethez közeli állapotban jobbra az erdő- és gyepgazdálkodás alatt álló területek vannak.

Állatvilág

Faunisztikai szempontból kevésbé ismert, nagyrészt kultúrhatás alatt álló a terület. Sorokpolány külterületének zöme szántóföldi művelés alatt áll, és viszonylag kevés erdőterülettel rendelkezik.

Az erdőkben az emlősök közül nagy számban fordul elő az erdei egér, pocok és cickány. Gyakori a mókus, ritkább a nagypele, sün. Ragadozók közül sok a róka, a borz, a nyuszt, a nyest, a menyét. A vadászott nagyvadak mindenütt fellelhetők.

A szántóterületeken gyakori a mezei nyúl (*Lepus europeus*), a görény (*Mustela putorius*), a mezei pocok (*Microtus arvalis*).

A vízfolyásokat követő természetközeli állapotban lévő bokorfűzesek számos gerinctelen és gerinces faj számára nyújt kedvező életteret.

A hüllők közül elsősorban a napos helyeken lábatlan és mezei gyíkokkal találkozhatunk. Vízi, erdei és sima siklók, békafajok is előfordulnak a területen.

JELENTŐSEBB KÖZINTÉZMÉNYEK KISUNYOMBAN

Közösségi Centrum épülete (Fő utca 10. hsz.)

Orvosi rendelő épülete (Fő utca 8. hsz.)

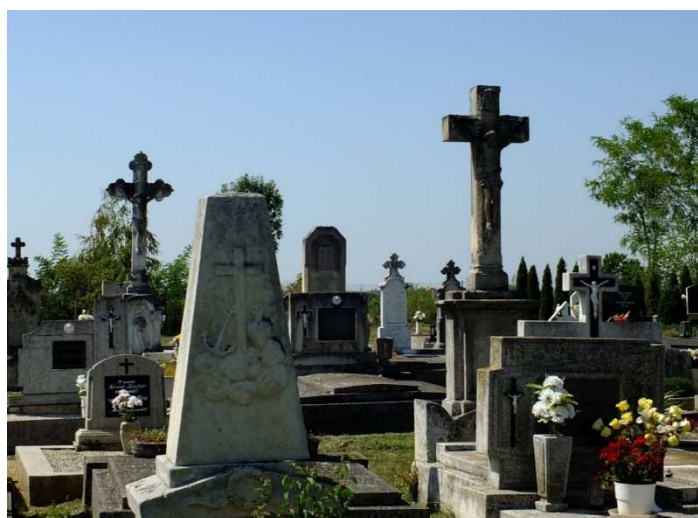
A plébánia épülete Fő utca 37. hsz.

A volt iskola épülete, ma üresen áll – Fő utca.

TEMETŐ

A Sorokpolány felé menő út nyugati oldalán találjuk a község temetőjét. A temető gondozott és rendezett.

ÖRÖKSÉGÜNK

a településképi szempontból meghatározó építészeti, műemléki, táji és természeti értékek, településképi jellemzők

3

A településen egy országos védettségű műemlék épület található, a Szent Mihály templom.

A Fő u. 37. hrsz: 195-ú ingatlanon áll a Szent Mihály római katolikus templom. Az épület gótikus, XV. századi eredetű. A XVIII. században barokk stílusban építették át. Átalakítva a XIX. század végén. A berendezése a XVIII. század elejéről való: főoltár, egy mellékoltár, szószék, empire. A Mária-oltár, klasszicista stílusban a XIX. század első felében készült.

Szent Mihály templom

Keresztek, fogadalmi emlékek, emlékművek:

Kőkereszt a templom előtt (1862)

Nepomuki Szent János szoborfülkével 138/1 hrsz Fő utca,
Sorok-híd

Hősi emlékművek a templomkertben

Kopjafa a Községi Centrum előtt

HELYI VÉDELEM ALATT ÁLLÓ REISZIG KÚRIA

A kúriát emelő Reiszig család 1836-ban honosította magát hazánkban. A historizáló (eklektikus) stílusú kúriát Reiszig Ede emeltte a XIX. század második felében. Reiszig Ede Vas vármegye főjegyzőjeként, majd 1833-tól alispánként működött. 1891-től Békés vármegye, majd 1895-től Vas vármegye főispáni posztját töltötte, majd kereskedelmi államtitkárrá nevezték ki. A birtokot Tulok Jenő vásárolta meg, aki 1925-ben 366 katasztrális holdnyi földterülettel rendelkezett a községben. 1935-ben Füle Péter kisunyomi lakos rendelkezett már itt birtokkal, egyben a kúria utolsó tulajdonosa volt. 1945. után lakásokat alakítottak ki, az épületet átalakították, díszeitől megfosztották, nyílászáróit kicserélték. 1982-ben általános iskola működött benne, majd kultúrház, posta, kocsmá. Jelenleg üres. A kúriát övező parkból a kapu és néhány koros fa maradt meg.

HELYI VÉDELEM ALATT NEM ÁLLÓ THÜNGEN KÚRIA

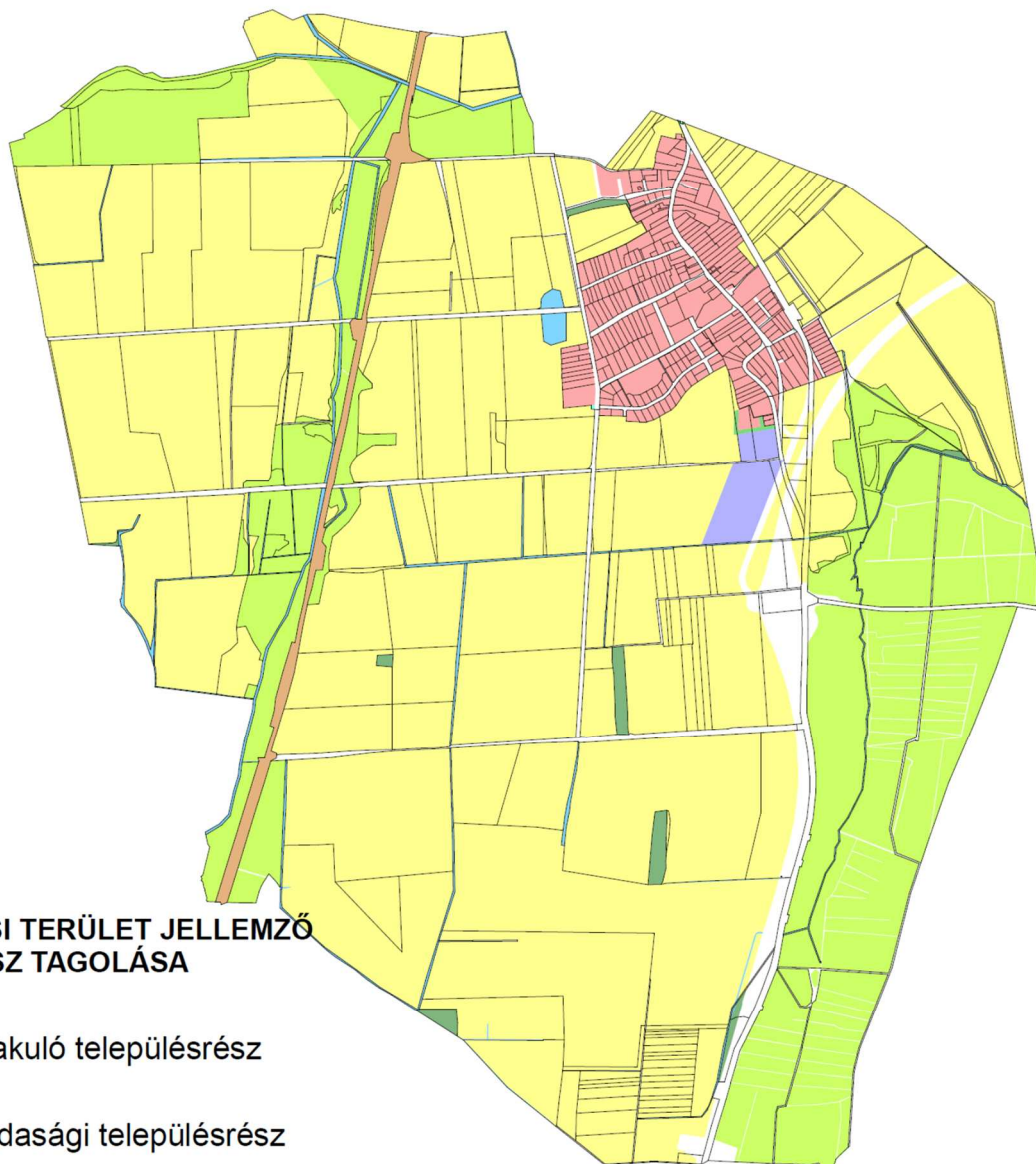
A Fő utca 29. sz. alatt található a Thüngen-Szapáry-Gött-Haupt-Buchenrode-kúria. A kúria egyszerű kiképzésű, népies klasszicista stílusú épület, amelyet a XIX. század első felében emelhettek. Ma már feldarabolásra került az épület, több lakásnak ad otthont és megjelenésében is kismétékben átalakult. A kúriát 1903-ban muraszombati, széchyizigeti és szapári gróf Szapáry Pál vásárolta meg Thüngentől. 1904-ben a kúriát Szapáry teljesen felújította és új bútorzattal látta el, mivel vendégházként is szolgált vadászat idején. 1912-ben Gött Gyula let a tulajdonos, akitől 1916-ban dr. báró Haupt-Buchenrode (I.) István vásárolta meg. 1935-ben már 766 katasztrális hold birtoka volt itt Kisunyomban és "Báró-major"-nak hívták az épületet. Az államosítást követően a TSZ tulajdonába került, ma lakások vannak benne. (Felsőkép: a kúria a narancssárga lakóház a kép bal oldalán, alsókép: a kúria nyugati és déli homlokzata)

TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ TERÜLETEK

eltérő karakterű területek lehatárolása, a településképi, arculati jellemzők és településkarakter bemutatásával

4

KÖZIGAZGATÁSI TERÜLET JELLEMZŐ TELEPÜLÉSRÉSZ TAGOLÁSA

- 1** Átalakuló településrész
- 2** Gazdasági településrész
- 3** Természeti településrész
- 4** Mezőgazdasági településrész (ha nem természeti terület)
- 5** Erdős településrész (ha nem természeti terület)
- 5** Vízfolyás, tó, Vízfelület

Kisunyor

TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYV
KÖZIGAZGATÁSI TERÜLET

ÁTALAKULÓ TELEPÜLÉSRÉSZ

HAGYOMÁNYOS ÉPÜLET FORMÁK

A község lakásállománya és lakosság száma is növekedést mutat, amely Szombathely közelségének és jó megközelítésének köszönhető. 1990-től 25-el nőtt a lakások száma, ezzel egyetemben új utcák népesültek be. Nem csak az új lakóterületekre fordítottak nagyobb figyelmet, hanem a például a Fő utca zárt csapdékvíz-elevezése is kiépült az elmúlt évtizedben, jelentősen javítva a településképet.

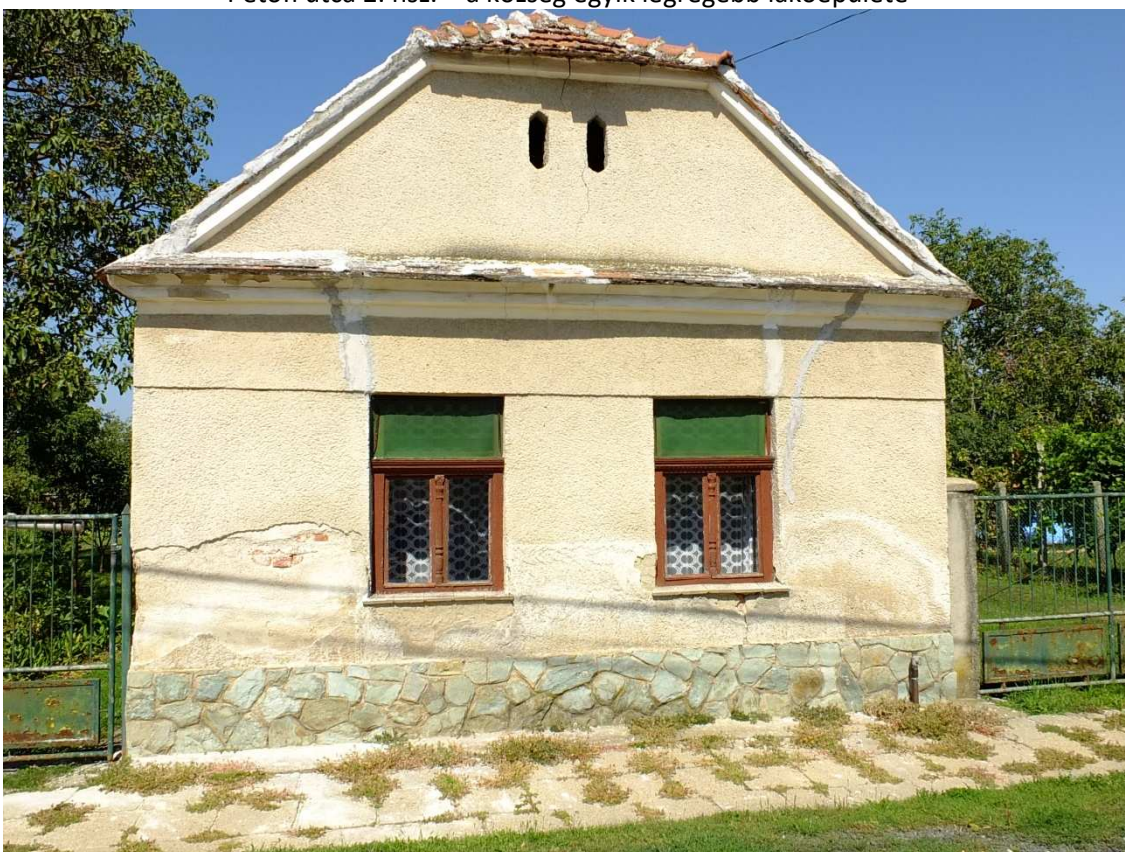

Fő utca 26-30. hsz.

A következőben bemutatjuk a településre jellemző hagyományos és új beépítéseket. Azok építészeti és formajegyeit. A község egészét átalakuló, új településrészként javasoljuk kezelni, mivel vegyes épületállomány és jelentős átépítések jelzik a lakóházakat. A község hagyományos népies építészeti hagyományait elveszítette a nagymértékű átépítések, új építések következtében. A Thüngen kúria mellett kevés épület őrzi a népi építészeti hagyományokat, ezek közül a Petőfi Sándor utca 2. hsz-ú, Kossuth L. u. 5. hsz, Fő utca 33. hsz, Temető utca 22. hsz épület emelendő ki, de utóbbiak is már XX. század első feléből származhatnak. Az utcára 2 ablakkal nyílóházak csonkakontyos tetőkialakításával zárul az oromfal. Az oromfal egyszerű kialakítását a két padlásszellőző oldja.

Petőfi utca 2. hsz. – a község egyik legrégebb lakóépülete

Kossuth utca 5. hsz

Temető utca 22. hsz.

Fő utca 33. hsz

UTCAKÉPEK ÁTALAKULÓ - ÚJ TELEPÜLÉSRÉSZEN

A településkép összességében nyugodtnak mondható. Az elsősorban annak köszönhető az egyes utcákban jellemzően egy időben épült lakóházak sorakoznak. Az egy-egy utcaszakaszra jellemző egységes arculat az azonos korszaknak, mintsem az építési előírásoknak volt köszönhető.

Fő utca 19-35. hsz sátoztetős épületek

Dózsa utca 22-28. hsz sátoztetős épületei

Kossuth utca 5-11. hsz vegyes utcakép, javasoljuk, hogy a szomszédos házakat megfigyelve keressük meg az illeszkedés elemeit, megfelelő arányait.

Új beépítés, oromfalas tetőteres lakóházakkal

236-241 hrsz új beépítései egymáshoz illeszkednek

Temető utca 4-8 hrsz. sátoertős lakóháza

233-240 hrsz új beépítései

Fő utca 41-45. hsz tetőformában illeszkedő beépítése

GAZDASÁGI TELEPÜLÉSRÉSZ

A község déli oldalán új gazdasági célú épületek helyezhetőek el. a gazdasági terület kialakítására sor még nem került.

A településképbe való további illesztés érdekében a telephelyek körüli fásítás telepítése javasolt pl: a külső telekhatárok mentén.

BEÉPÍTÉSRE NEM SZÁNT TERÜLETEK

Kisunyor külterületét enyhe lejtésű dombok alkotják. A település is egy ilyen magaslaton helyezkedik el. A táj keleti irányba a Sorok-Perint felő ellaposodik. Rétgazdálkodás elsősorban a keleti oldalon, míg a szántóföldi kultúrák a 86-os főút mentén és attól nyugatra jellemzőek. Az összefüggő erdőterületek Sorokpolány felőli oldalon található, míg kisebb erdőfoltok a vasút mentén és az északnyugati határban vannak.

Kisunyor község mezőgazdasági területein szántóföldi és gyepgazdálkodás folyik. A Hidegkúti-patak mentén egy tavat alakítottak ki magáncéllal. A külterületen való építkezést a szigorú helyi szabályozás korlátozza, azonban itt is javasolt a tájhoz való illeszkedés és a helyi építészeti hagyományok figyelembevétele. A természeti területen a tájkarakter megőrzése javasolt.

Magántó

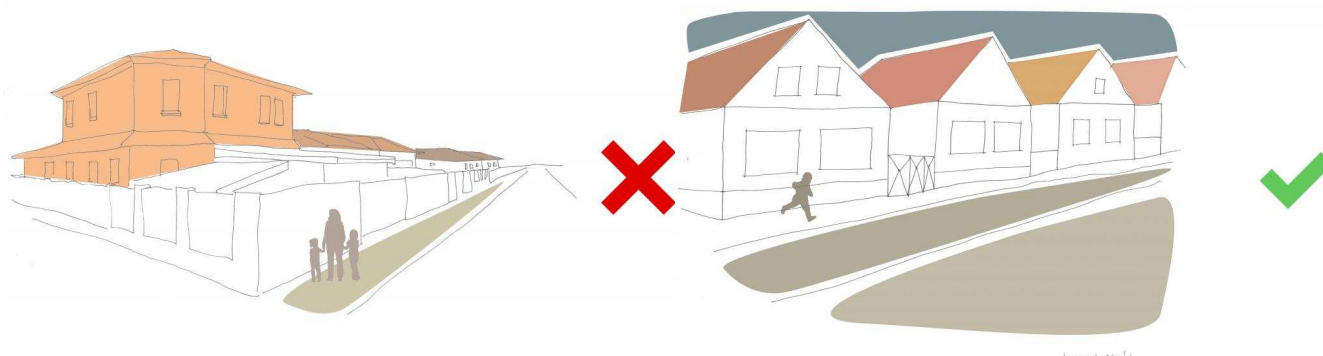

Táj a község belterületétől délre

Arra a kérdésre, mitől szép egy lakóház, nem lehet egy mondatban válaszolni. Ebben a fejezetben nem szeretnénk egyoldalúan állást foglalni, leszűkíteni a lehetőségeket. Viszont szeretnénk bemutatni, hogyan kerüljük el a legáltalánosabb hibákat.

MAGASSÁG

Az egységes utcakép szempontjából fontos, hogy az egymással összeépített, vagy egymáshoz közel álló épületek homlokzati párkány magassága közel azonos legyen.

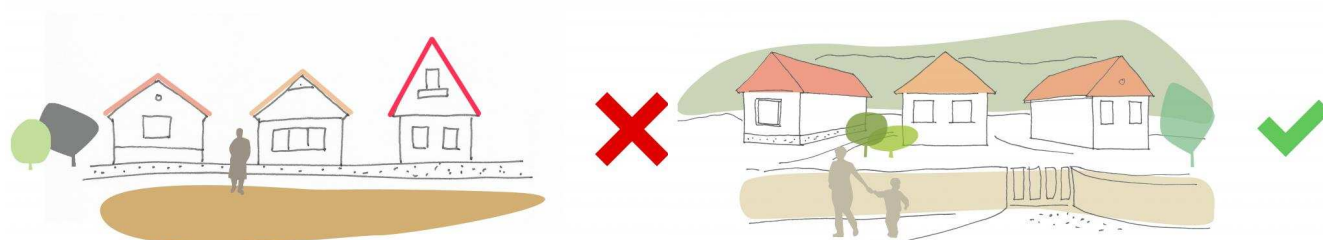

Ahol egységes típusterv alapján létesült lakóterület javasoljuk a már kialakult épületállományhoz való illeszkedést.

TETŐHAJLÁSSZÖG

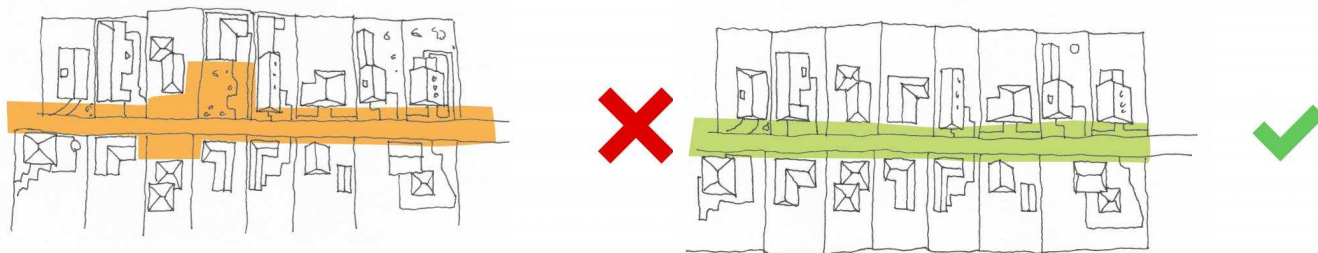
Zavaró, ha az egyes utcákra, utcaszakaszokra, szomszédos épületekre jellemző tetőformáktól, vagy sűrűn beépített utcasorban a szomszédos épületek tetőhajlásszöge eltérő.

TELEPÍTÉS

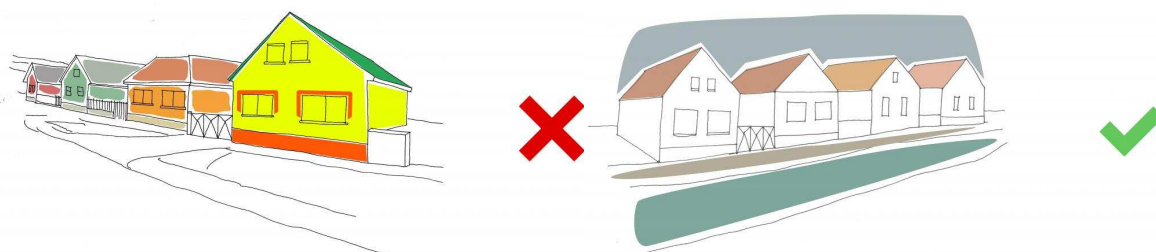
Az egy utcasorban álló épületek esetében egységes módon kell az előkertet kialakítani. Az épületeket fő

tömegükben az utcára jellemző módon javasolt elhelyezni, hogy az utcaképet alkotó homlokzatok egységes településképet eredményezhessenek.

SZÍNEK

Kerüljük a harsány és a környezet, környező épületek színvilágától idegen színek használatát.

KERÍTÉS

Kisunyomban a széleskörben elterjedt oldalhatáros, előkertes beépítésnek köszönhetően az utcai kerítés kialakítására sokféle példa alakult ki tömör és áttört jelleggel.

Példa kovácsolt vas kerítésre a Fő utcából

Példa új tömör kerítésre

Példa fa léckerítésre

TORNÁCOK

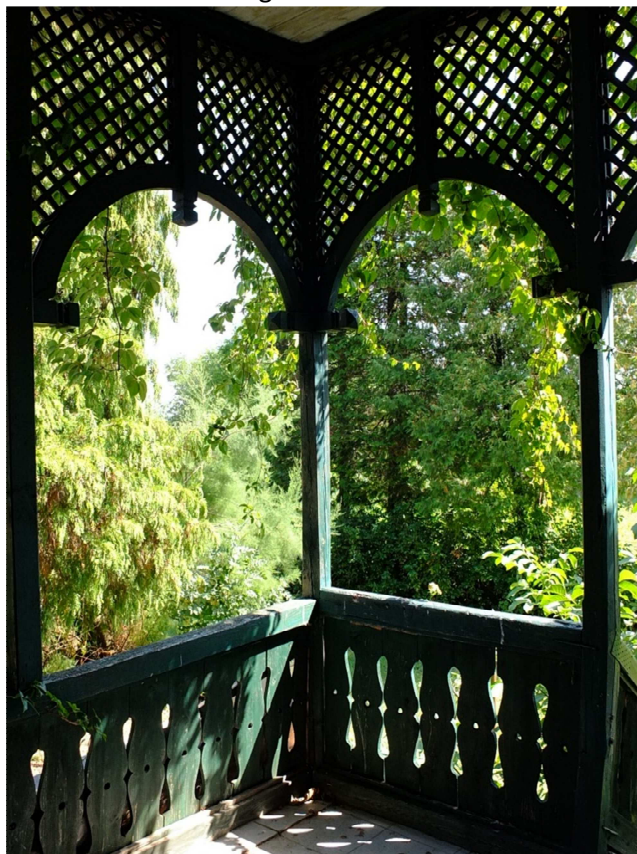
A népi építészet egyik általános jellemző eleme az oldalsó oszlopos tornác. Kisnyomiban a régi épületek között kevés található, azonban kedvelt az új épületek között. A régi épületek esetében a kisnyomi hagyomány a fa tornác, mívesen megmunkált fa korlátokkal és faszerkezettel. Ez figyelhető meg a Reiszig kúria utca felőli két tornácán, a plébánia épület udvari tornácán is. Új épület tornác kialakításával és újszerű átgondolásával tovább vihetjük e hagyományt új otthonunkba.

A tornác lehetett fából faragott, gazdagon díszített, de lehet míves, téglából, vagy egyszerű egyenes záródású is.

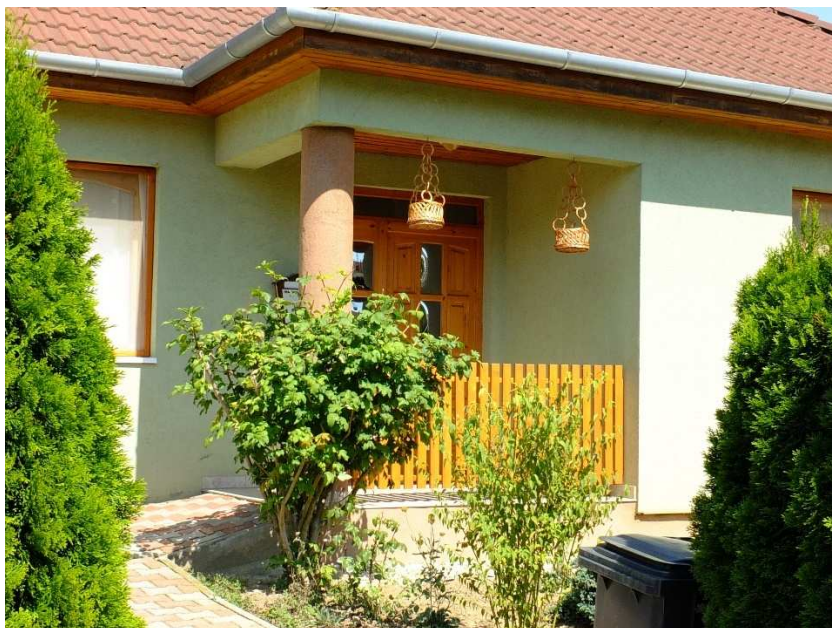
Az új építésű vagy átépülő épületeinél alkalmazható védett teraszként is, kapcsolódva a nappali és egyéb helyiségekhez. A funkcióját nyáron a leárnyékolás biztosításával, télen a hideg szél elleni védelmével tökéletesen elláthatja, mellőzve minden előtető és ponyva jellegű szerkezet alkalmazását.

Reiszig kúria fatornáca

Plébánia fa tornáca

Szélfogó tornácként is szolgálhat

Kódosállásos bejárat újragondolva

Példa új építésű fa tornácra

AJTÓK, ABLAKOK

Az épületek megjelenését és hangulatát a nyílászárók nagyban befolyásolják. Kisnyomokban az egyedi ablak, kapu megoldások nem jellemzőek. A kúriák például eredeti nyílásukat elvesztették, pedig a megjelenésükhöz az eredeti arányok és osztások alkalmazása jó megoldás lehet. Az új vagy felújított épületeken gyári típus ablakok és ajtók dominálnak. Egyedi megjelenése van az alábbi képen látható ablakoknak, régi bejárati ajtónak. (Közösségi Centrum eklektikus ablakkeretézése és korszerű ablaka)

Példák népies ablak nyílások és bejárati ajtó kialakítására

A helyi szokások alapján az oromfalat két padlásszellőző ablakszem díszíti. A kis ablak körül vakolat díszes keretezés is készülhetett.

A tetőtér esetében padlásnál a szellőző nyílások kialakítása, tetőtér beépítés esetén a helyiség fénybiztosítása egy arányos tagolt nyílással kedvezően kialakítható. (képek: példa oromfal kialakításra csonka kontyolt tetővel)

HOMLOKZATKÉPZÉS, ANYAGHASZNÁLAT

Kisunyomban több helyütt fellelhető a népi építészetre jellemző egyszerű homlokzat kialakítás, egyszerű oromfal. A barna, zöld, szürke fa felületek a visszafogott színű (fehér, szürke, beige, vagy halvány színű) falfestéssel és gipsz díszekkel esztétikus megjelenést kölcsönöznek az épületnek.

Az oromfalak kialakítására és burkolására számos megoldási mód készült a községben is. A mai építészet is továbbviheti ezt és akár a tetőtéri nyíláskialakítás során hasznosíthatja is.

Az épületek burkolása, vakolatának színezése, megmunkálása mindig is kedvelt tulajdonosi eszköz volt, a településen. Használjuk bátran, de figyeljünk a végső összképre! A túldíszített, túlszínezett épület hamar elveszíti érdekességét, és utána inkább zavaróan hat a nyugodt, tiszta településképpben.

(Kép-fent: új beépítés visszafogott színvilággal, lent: plébánia fehér, zöld színvilága)

KERTEK

A kert az épített környezet része, közvetlen életterünk szabadtérre kiterjesztett közege, amely akkor tölti be szerepét, ha harmonikus egységet képez az épülettel, amelyhez kapcsolódik. A kertalakítás során az épület és a kert stílusa, hangulata harmóniában legyen. A térköburokolat és nyírt gyepfelülete a bal oldali képen látható egysége vonza a tekintetet.

A szemlélő számára telünk láthatóbb része az elő- illetve oldalkert lehet, amely ilyen tekintetben nem csak védelmi, hanem díszítő szerepet is ellát. Érdemes olyan fajokat telepíteni, amelyek nem csak virágukkal, hanem levelükkel, termésükkel is díszítenek, így majdnem egész évben színesíthetjük udvarunkat. A növények mellett egy-egy dekoráció is, például a képen látható őszi hangulat is kedves színfoltta válhat. Az alsó képen látható kert előlő része díszkert, míg hátrább az udvaron konyhakertben folytatódik. A térelválasztáshoz a kordonos szőlő jó választás volt.

A településen is gyakran találkozunk udvari kutakkal. A kút funkcióját ma sem veszítette el, hiszen egy ápoltság gondozásához elengedhetetlen vízforrás lehet. A bal oldali képen is látható kút a kerítésben található és annak megújítása során kapott új köntöst.

A falu területén 1872. szeptember 1-jén nyitották meg a Szombathely-Szentgotthárd vasútvonalat, amely nyugatról halad el a belterületről. Fontos, hogy a rendezett településkép érdekében a vasút mentét ugyanúgy gondozott, illegális szemétkerakástól mentes területként tekintsük, akár csak a közutak esetében.

Kép: Kisunym közüzem területén halad a Szentgotthárdra igyekvő vonat.

A védett területek és területhasználat során 1143/2014. EU rendelet szabályoz az idegenhonos inváziós fajok betelepítésének vagy behurcolásának és terjedésének megelőzéséről és kezeléséről, a 269/2007. (X. 18.) Korm. rendelet a NATURA 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól, a 43/2010. (IV. 23.) FVM rendelet a növényvédelmi tevékenységről.

BEÉPÍTÉSRE NEM SZÁNT TERÜLET

a településkép minőségi formálására vonatkozó ajánlások: építészeti útmutató

Általánosan javasolt a területek beépítetlen jellegének megtartása a már kialakult és értéket képviselő építmények karakterének megóvása mellett. Az értékes tájkarakter megőrzését szolgálja a területhasználat és a telekszerkezet hosszú távú megőrzése. A beépítésre nem szánt területeken, összekötő utak lakott területi szakaszán kívül reklámfelület elhelyezésére szolgáló önálló építmény, felszíni elektromos hálózati vagy hírközlési elem vagy építmény elhelyezése nem ajánlott. Gondoljunk az éjszakai fényszennyezésre is, a világítás kialakítása során csak lefelé világító megoldásokat alkalmazzunk.

Mezőgazdasági terület monokultúrával

RÉSZLETEK

Kisunyomban előszeretettel alkalmaznak fa megmunkálással kialakított építészeti elemeket. Az alábbi postaládák a község két pontján is megtalálhatóak. A plébániai mivesz korlátja pedig a gondosan faragott terasz egy részlete csupán.

A házzal és udvarral harmonizáló kiegészítő - postaládák

Plébánia faragott korlátja

A település közterületeinek arculatában a lakóházak elhelyezkedésén túl a Fő utca hangulata és a templom sziluettje a meghatározó. A Fő utca átépítése a 2000-es években megtörtént, így korszerű közterületi arculatot biztosít.

A közterület arculatában az alacsony növésű lombhullató növények elegye illeszkedik. Szerencsére az örökzöldek és a tujafélék nem annyira terjedtek el a településen. A közterület a település éke, ezért fontos lenne, hogy egységes kialakítása és rendezése megtörténjen.

Fő utca kiemelt szegélyes burkolattal

2017-ben felújított Petőfi utca

Fontos odafigyelnünk a folyamatosan átalakuló településszélek rendezésére. A település vonalas elemei vezetnek a tekintetet, felfűzik a települést alkotó elemeket, ezért harmonikus, egységes kialakításuk fontos. A településen áthaladók leginkább a vonalakon haladva alakítják ki a településről alkotott képüket. Külön figyelmet kell fordítani az infrastruktúra hálózat elemeinek kiépítésére, nyomvonalvezetésére, felszíni és a felszín alatti elemeinek tájba illesztésére is.

A járófelületek, burkolatok kialakítása során a vízáteresztésre, a javíthatóságra, tartósságra és az akadálymentességre egyaránt gondolnunk kell. A burkolat színében a visszafogott, semleges színeket válasszuk. Minden apró burkolatrészletet meg kell tervezni, a kerítések lábazataihoz illeszkedéstől kezdve a zöldfelületek szegélyéig.

A térkő burkolatakat előszeretettel használják Kisunyomban: a temetőben a Fő utcán, autóbuszöblökben. A község délnyugati részén új játszótér létesült a lakóterület növekedésével egyetemben. A telepítésre került hársfák szerencsés választás volt, mivel később is megfelelő árnyékot ad a kiterjedt területnek. Ahogy a játszótéren úgy a község más közterületén is lehetőség szerint kerüljük a fenyőfélét, az örökzöld (pl: tuja) telepítését.

Kisunyomi korszerű játszótér

PÉLDÁK SAJÁTOS ÉPÍTMÉNYFAJTÁK

sajátos építményfajták, reklámhordozók, egyéb műszaki berendezések

7

Az utcaképhez a hirdetőtáblák, reklámfelületek, cégérek is ugyanúgy hozzátartoznak, mint az épületek vagy a növényzet.

Cégér, cégtábla elhelyezésekor elengedhetetlen, hogy az alkalmazkodjon az épület jellemzőihez, anyaghasználatához, a helyben szokásos formavilághoz. A településen a reklámok nem jellemzőek.

A külterületeken reklámhordozók elhelyezése nem indokolt, és nem javasolt. Újabb felszíni infrastruktúra-hálózatok elhelyezése nem javasolt, a meglévők jó karban tartása elegendő és szükséges.

Egységes utcanévtáblák

Megfakult információs tábla

IMPRESSZUM

Kisunym Község Önkormányzata
9771 Kisunym, Fő u. 10.
Tel.: +36 94 556 028

Polgármester: Pásztor László
Email: balogunym@savaria.hu
Főépítész: Kutnyánszky László okl. építészmérnök

KÉSZÍTETTE: MODULOR KFT (9700 Szombathely, Szt. Flótián krt 2.) Gergye Péter
Telefon: 94/509-244
Email: modulor.gergye@t-online.hu
FOTÓ: Gergye Péter

Kisunym, 2017. december 20.